

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Dispensarul Republican de Narcologie

Nota informativă

**privind activitatea serviciului de asistență medicală specializată
de ambulator pe parcursul anului 2024 în comparație cu
perioada analogică a anului 2023.**

Chișinău
31.12.2024

Situația social-economică, șomajul, neîncrederea în ziua de mîne, stresul social, accesibilitatea băuturilor alcoolice, drogurilor și altor substanțe psihotrope, etc. au contribuit la o sporire considerabilă a consumului de alcool, consumul ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope. Aceasta se resfrînge direct cu mari urmări negative asupra sănătății publice.

Concomitent, se menține morbiditatea înaltă prin alcoolism cronic, narcomanie, tuberculoză pulmonară, HIV/SIDA-infecție, etc.

Pentru asigurarea asistenței medicale de profil narcologic persoanelor afectate de alcoolism cronic sau narcomanie în cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie activează următoarele subdiviziuni:

I. Secția dispensar:

- 4 birouri narcologice, pentru acordarea asistenței medicale de ambulator persoanelor cu probleme narcologice cauzate de consumul abuziv de alcool;
- 2 birouri asistență medicală persoanelor antrenate în consum de droguri și de alte substanțe psihotrope;
- staționar de zi pe lângă secția dispensar;
- biroul informatică și statistica medicală, etc.

Pentru realizarea volumului de activitate pe parcursul anului 2024 se înregistrează 31.119 mii vizite consultative cu scop diagnostic și tratament.

Anii	Vizite consultative	Cu poliță	Fără poliță	Cu plată
2007	30.816	25.835	3.611	1.370
2008	32.624	29.099	2.433	1.092
2009	31.618	27.183	2.893	1.542
2010	39.211	33.631	3.478	2.102
2011	36.288	33.629	2.413	246
2012	35.968	32.919	3.021	28
2013	36.507	33.809	2.698	---
2014	33.748	31.849	1.224	675
2015	28.992	26.107	1.772	1.113
2016	33.499	30.652	1.904	943
2017	30.956	28.175	1.188	1.593
2018	32.750	29.128	1.759	1.863
2019	31.810	28.469	2.016	1.325
2020	25.645	23.311	1.837	497
2021	24.709	21.562	2.576	571
2022	27.185	23.566	2.581	1.038
2023	28.277	23.347	2.804	2.126
2024	31.119	23.536	4.686	2.897

Activitatea serviciului de asistență medicală specializată de ambulator
pe parcursul anului 2024 în comparație cu anul 2023.

Denumirea serviciului	Total					Din ele									
	2020	2021	2022	2023	2024	asigurați					neasigurați				
						2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
Vizite consultative și de diagnostic	25.645	24.709	27.185	28.277	31.119	23.311	21.562	23.566	23.347	23.536	1.837	2.576	2.581	2.804	2.897
Consultație în cadrul comisiei narcologice	827	780	858	691	788	502	547	453	492	488	325	233	405	199	300

Vizite consultative și venit în lei MD pe parcursul anilor.

Anii	Vizite consultative	Prețul consultației	Suma
2007	30.816	20 lei	616.320 lei
2008	32.624	20 lei	652.480 lei
2009	31.618	20 lei	632.360 lei
2010	39.211	20 lei	784.220 lei
2011	36.288	20 lei	725.760 lei
2012	35.968	21 lei	754.740 lei
2013	36.507	21 lei	766.647 lei
2014	33.748	21 lei	708.708 lei
2015	28.992	21 lei	608.832 lei
2016	33.499	21 lei	703.479 lei
2017	30.956	90 lei	2.786.040 lei
2018	32.750	90 lei	2.947.500 lei
2019	31.810	90 lei	2.862.900 lei
2020	25.645	90 lei	2.308.050 lei
2021	24.709	90 lei	2.223.810 lei
2022	27.185	90 lei	2.446.650 lei
2023	28.277	90 lei	2.544.930 lei
2024	31.119	200 lei	6.223.800 lei

Potrivit datelor statistice, către 31.12.2024 pe teritoriul mun. Chișinău sub supravegherea medicală la medicul narcolog se află 7.912 de persoane afectate de narcomanie și 11.743 persoane bolnavi de alcoolism cronic.

Luați primar în evidență alcoolism și psihoze alcoolice

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	529	407	364	339	371	296	301	431	367	418	369	581	395	312	539

Aflați în evidență cu alcoolism și psihoze alcoolice

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	8.698	8.885	9.132	9.374	9.606	9.789	10.180	10.402	10.660	10.933	11.239	11.650	11.640	11.674	11.743

O problemă alarmantă pentru sănătatea publică din Republica Moldova, o constituie consumul ilicit de droguri și alte substanțe psihotrope.

Luați primar în evidență narcomanie.

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	809	532	366	403	458	340	211	433	264	305	283	266	257	271	224

Aflați în evidență - narcomanie

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	6.582	6.846	6.992	7.234	7.514	7.651	7.670	7.791	7.715	7.817	7.904	7.989	8.000	7.955	7.912

Luați primar în evidență narcomanie (adolescenți)

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	41	35	9	23	16	15	5	8	8	7	3	2	2	10	8

Aflați în evidență - narcomanie (adolescenți)

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	70	57	30	33	27	13	18	14	16	5	11	11	10	17	18

Scoși din evidență (alcoolism)

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	381	220	117	97	139	113	98	176	103	135	63	170	405	278	470

Scoși din evidență (narcomanie)

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	607	268	220	161	178	203	193	312	340	203	196	181	246	316	268

Se află la evidență - total (alcoolism + narcomanie)

Anii	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
mun. Chișinău	15280	15.731	16.124	16.608	17.120	17.440	17.850	18.193	18.375	18.750	19.143	19.639	19.640	19.629	19.655

Bolnavii de profil narcologic sunt depistați atât de serviciul narcologic, rețeaua de medicină primară, de rude sau la adresarea personal, cât și de poliție. Studiul statistic la capitolul psihoze alcoolice, s-a constatat, că bolnavii de alcoolism se adresează tardiv la medic, și ca regulă, cu dereglări pronunțate de sănătate în stare foarte gravă. Conform studiului efectuat în domeniu, aceste persoane

rămân potențial criminogene pe tot parcursul consumului. Tot mai frecvent sînt implicați în consumul de droguri minorii și adolescenții. În acest sens, activitatea cotidiană a serviciului de asistență medicală specializată de ambulator pe parcursul anului 2000-2024 a fost axată pe exigențele strategice de dezvoltare a serviciului narcologic în republică, Politica Națională de Sănătate, planurile de activitate a Ministerului Sănătății, Programului Unic de asigurări obligatorii de asistență medicală, actele legislative și normative. De remarcat, că în cadrul secției dispensar anual se efectuează un volum considerabil de activități ce țin de analiza și dirijarea situației, aprecierea priorităților de activitate în acest sens, promovarea modului sănătos de viață printre contingentele de populație, diseminarea în opinia publică a unor cît mai relevante informații privind consecințele acestui fenomen prin mesaje adecvate și credibile cu scopul deminuirii motivației, inițierii consumului de alcool, droguri și de alte substanțe psihotrope printre contingentele de tineret, motivația tinerilor pentru sănătate și renunțarea la consumul abuziv de alcool, droguri și alte substanțe psihotrope, și nu în ultimul rînd extinderea serviciilor de sănătate bazate pe dovezi pentru persoanele cu riscuri grave pentru sănătatea narcologică, depistarea precoce a persoanelor bolnave, implicarea lor în programele de tratament, profilaxie, corecție, recuperarea psihosocială, etc. Concomitent, specialiștii în ramură au susținut pe parcursul anului 2024 peste - 31.119 convorbiri individuale cu persoanele bolnave și codependente privind consecințele narcomaniei, necesitatea tratamentului și avantajele modului sănătos de viață. În realizarea activităților de prevenție a infecției HIV/SIDA printre contingentele de narcomani s-a conlucrat cu ONG-urile cointerestate și organizațiile abilitate în teritoriu, responsabile de situație. În consolidarea capacităților, contracrării epidemiei HIV/SIDA au fost organizate și petrecute întruniri, companii informaționale cu reprezentanții instituțiilor statale și nonguvernamentale care activează în domeniul narcomaniei și HIV/SIDA unde au fost discutate și propuse recomandări privind rolul societății civile în prevenirea narcomaniei și HIV/SIDA printre acest contingent. Companiile informaționale s-au desfășurat cu tematica „Pericolul narcomaniei”, „Opriți SIDA”, „Țineți promisiunea”, etc. Aceste măsuri au contribuit la stabilizarea și micșorarea numărului de persoane înregistrate ca utilizatori de droguri și HIV/SIDA-infecțai. Cu scopul diminuării răspîndirii HIV/SIDA-infecției printre utilizatorii de droguri intravenos, ameliorarea sănătății fizice și mintale a acestor contingente pe larg a fost implementată terapia substitutivă. Deja, au beneficiat sumar de această terapie peste 3000 persoane, din care - 278 persoane la moment continuă tratamentul substitutiv în condiții de secția dispensar (punctul Nr.-1,2). Acest tratament este solicitat de bolnavi, familie și rude. Date științifice confirmă faptul, că terapia substitutivă cu metadona, atunci cînd este realizată la standarde adecvate este cea mai eficientă substituție medicamentoasă pentru dependența de opiacee intravenos. Ca rezultat se atestă creșterea calității vieții pacienților și familiilor acestora, transformarea utilizatorilor de droguri dintr-un potențial delincvent într-un individ asistat social și medical. Prin toate acestea avantaje s-a dovedit a avea indicele de cost-eficiență maxim, între serviciile pentru utilizatorii de droguri. Aceste tendințe pozitive constatate de specialiști au fost obținute grație realizărilor măsurilor menite să amelioreze situația, inclusiv informarea populației privind riscurile legate de consumul de droguri și măsurile de profilaxie și prevenție printre contingentele țintă, care a contribuit și la micșorarea mortalității printre contingentele de narcomani cauzată de supraconsum. În acest sens, au fost organizate cu medicii de familie și medicii specialiști, seminare, unde au fost puse în discuție recomandările metodice privind clinica narcomaniei, semnele distinctive și necesitatea terapiei substitutive. S-a conlucrat cu serviciile abilitate în teritoriu, efectuîndu-se schimbul de informații, etc. Scopul principal al acestor activități a fost determinarea asocierii măsurilor medicale, sociale, educaționale și administrative în vederea motivării tinerilor pentru sănătate, tratament și protejarea populației contra narcomaniei și alcoolismului cronic. În perioada de referință de către medicii narcologi din cadrul secției dispensar au fost vizitate instituțiile cointerestate de învățămînt preuniversitar și universitar cu scopul participării la diferite manifestări antialcool și antidrog, familiarizării contingentelor de elevi și studenți cu problemele consumului de alcool, droguri și de alte substanțe psihotrope și necesitatea unui comportament social adecvat. Serviciile medicale oferite acestor categorii de persoane pe tot parcursul anului au fost accesibile, solicitate de populație vizavi de implicarea persoanelor bolnave și cu risc sporit pentru sănătatea narcologică în programele informaționale, educaționale, profilactice și de tratament cu scopul asanării și micșorării riscului de îmbolnăviri prin alcoolism cronic sau narcomanie. În acest sens, lucrătorii medicali din acest serviciu

au depus eforturi esențiale întru realizarea tuturor programelor. Efortul activităților medicilor în acest sens se prezintă în următoarea tabelă:

Efortul de activitate a medicilor narcologi pe parcursul anului 2024.

F.N.P. medicului		asigurați	neasigurați	cu plată	Total	Internați în spital			
Vizite consultative						asigurați	neasigurați	Total	media pe lună
1	Oprea Petru	-	-	419	419	88	21	109	9,0
2	Vîlcova Natalia	3.233	1.150	2.380	6.763	183	212	395	32,9
3	Canțer Svetlana	3.715	1.003	20	4.738	158	94	252	21,0
4	Chifiriuc-Korotaiev Aliona	2.359	432	1	2.755	44	19	63	5,2
5	Constantinova Ana	1.443	456	77	1.976	61	33	94	7,8
6	Rusu Stela	520	52	-	572	-	-	-	-
7	Cobîleanschii Oleg	4.933	150	-	5.083	356	72	428	35,6
8	Tcacenco Iurie	2358	1.359	-	3.717	61	31	92	7,6
9	Coceban Maria	4.975	121	-	5.096	211	56	267	22,2
Total		23.536	4.686	2.897	31.119	1.162	537	1.699	141,5

Efortul de activitate a medicilor narcologi pe parcursul anului 2023.

F.N.P. medicului		asigurați	neasigurați	cu plată	Total	Internați în spital			
Vizite consultative						asigurați	neasigurați	Total	media pe lună
1	Oprea Petru	390	--	488	878	76	35	111	9,2
2	Vîlcova Natalia	4.844	650	1.463	6.957	271	139	410	34,1
3	Canțer Svetlana	3.013	548	17	3.578	124	53	177	14,7
4	Cobîleanschii Oleg	5.303	155	--	5.458	332	43	375	31,2
5	Grohotov Igor	629	--	20	649	11	--	11	0,9
6	Caidan-Incuț Tatiana	677	69	18	764	24	--	24	2,0
7	Rupa Valeriu	603	665	--	1.268	34	9	43	3,5
8	Tcacenco Iurie	519	301	--	820	11	3	14	1,1
9	Constantinova Ana	1.506	123	120	1.749	117	65	182	15,1
10	Chifiriuc-Korotaiev Aliona	424	112	--	536	17	11	28	2,3
11	Rusu Stela	707	--	--	707	--	--	--	--
12	Coceban Maria	4.732	181	--	4.913	194	6	200	16,6
Total		23.347	2.804	2.126	28.277	1.211	364	1.575	131,2

Cu obținerea experienței de lucru cu astfel de pacienți s-a ameliorat calitatea vieții lor, s-au îmbunătățit condițiile de tratament,s-au creat posibilități de extindere a informației privind terapia de substituție.Acest program si-a arătat rezultatele pozitive, prin înlăturarea nocivităților aduse de droguri și păstrarea modului sănătos de viață în rîndul tinerilor.

Cu regret, în Programul unic al asigurărilor obligatorii de asistență medicală au fost preconizate numai vizitele consultative și consultațiile în cadrul comisiilor de expertize narcologice. Alte servicii medicale oferite populației nu au fost prevăzute și respectiv nu au fost achitate.

Menționăm și faptul, că din cauza adresării tardive la medicul specialist narcolog pentru implicarea în programele de tratament antialcool cu probleme esențiale de sănătate, ponderea scoaterii de la evidență a bolnavilor cu alcoolism cronic cu deces este destul de înaltă. Această situație cere măsuri adecvate și operative vizavi de fortificarea sănătății publice din teritoriul deservit, promovarea tehnologiilor medicale avansate, îndreptarea la timp a persoanelor suspectate cu maladii narcologice la medic pentru confirmarea disgnozei, implicarea în programele de profilaxie, tratament, recuperare psihosocială etc.

Pe parcursul anului 2024 (în comparație) comisia specializată narcologică a eliberat avize narcologice în suma de, și anume - 5.988.982 lei, în comparație cu 3.659.380 lei în anul 2023:

Concomitent, la solicitare, în perioada de referință în anul 2024 au fost examinate în cadrul comisiei - 31.084 persoane, (anul 2023 - 38.054 persoane) care necesitau examinare medicală amplă cu eliberarea ulterioară a certificatelor de sănătate.

Pe parcursul anului 2024 venitul pe secția dispensar constituie - 13.440.332 mln. lei MD.

Nr.	Denumirea	Preț	Cantitatea	Suma
1	Aviz concultativ narcologic (092/e) angajarea în serviciu	150.00 lei 256.00 lei	1.716 1.829	257.400 lei 468.224 lei
2	Aviz concultativ narcologic (092/e) permis de conducere	59.00 lei 256.00 lei 221.00 lei	11.022 5.923 4.890	650.298 lei 1.516.288 lei 1.080.690 lei
3	Aviz concultativ narcologic (092/e) port armă Prețul 359 lei	54.00 lei 98.00 lei 90.00 lei 94.00 lei 23.00 lei	3.443	1.236.037 lei
4	Aviz consultativ narcologic (092/e) maxi-taxi, troleibus, autobus, etc. Prețul 345 lei	40.00 lei 98.00 lei 90.00 lei 94.00 lei 23.00 lei	2.261	780.045 lei
5	Consultația medicului psihiatru-narcolog (primară)	200.00 lei	20	4.000 lei
6	Consultația medicului psihiatru-narcolog, (repetată)	90.00 lei	248	22.320 lei
7	Consultația psihologului	98.00 lei 355.00 lei	36 31	3.528 lei 11.005 lei
8	Expertiza Narcologică specializată	237.00 lei 322.00 lei	14 16	3.318 lei 5.152 lei
9	Vizite consultative (asigurați, neasigurați).	200.00 lei	31.119	6.223.800 lei
10	Narcotestarea (efectuarea probei la determinarea drogurilor).	207 lei 227 lei 232.00 lei 401.00 lei	25 1 1.427 1.213	5.175 lei 227 lei 331.064 lei 486.413 lei
11	Total venit pe certificate (cantitatea)		31.084	5.988.982 lei
12	Staționarul de zi		219	355.348 lei
	Total venit pe secția dispensar			13.440.332 lei

Pe parcursul anului 2023 (în comparație) comisia specializată narcologică a eliberat avize narcologice în suma de, și anume - 3.659.380 lei, în comparație cu 3.976.318 lei în anul 2022:

Concomitent, la solicitare, în perioada de referință în anul 2023 au fost examinate în cadrul comisiei - 38.054 persoane, (anul 2022 - 44.642 persoane) care necesitau examinare medicală amplă cu eliberarea ulterioară a certificatelor de sănătate.

Pe parcursul anului 2023 venitul pe secția dispensar constituie - 6.946.375 lei mln. lei MD.

Nr.	Denumirea	Preț	Cantitatea	Suma
1	Aviz consultativ narcologic (092-1/e) angajarea în serviciu	99.00 lei 150.00 lei	1.481 2.288	146.619 lei 343.200 lei
2	Aviz consultativ narcologic (092-1/e) permis de conducere	59.00 lei	30.371	1.791.889 lei
3	Aviz consultativ narcologic (092-1/e) port armă Prețul 359 lei	54.00 lei 98.00 lei 90.00 lei 94.00 lei 23.00 lei	1.953	701.127 lei
4	Aviz consultativ narcologic (092-1/e) maxi-taxi, troleibus, autobus, etc. Prețul 345 lei	40.00 lei 98.00 lei 90.00 lei 94.00 lei 23.00 lei	1.961	676.545 lei
5	Consultația medicului psihiatru-narcolog (primară)	90.00 lei	188	16.920 lei
6	Consultația medicului psihiatru-narcolog, (repetată)	56.00 lei	125	7.000 lei
7	Consultația psihologului	98.00 lei	77	7.546 lei
8	Expertiza Narcologică specializată	237.00 lei	34	8.058 lei
9	Expertiza Narcologică legală, de ambulator	391.00 lei	---	---
10	Vizite consultative (asigurați, neasigurați).	90.00 lei	28.277	2.544.930 lei
11	Narcotestarea (efectuarea probei la determinarea drogurilor).	207 lei 227 lei	140 1.728	28.980 lei 392.256` lei
12	Total venit pe certificate (cantitatea)		38.054	3.659.380 lei
13	Staționarul de zi		212	305.184 lei
14	Total venit pe secția dispensar			6.946.375 lei

Programul de farmacoterapie cu Metadonă, activează din anul 2004. Structura organizațională și pachetul necesar de acte este deplin. În anul 2022 a fost revizuit Protocolul Național pe Tratatamentul dependențelor de opiacee, prin Terapia de Substituție cu Metadonă. Pe parcursul acestor ani, au fost acumulate: experiență, practică, informare mai vastă ce a contribuit la majorarea semnificativă a numărului de pacienți.

În afară de primirea preparatului de substituție, pacienții **benefeciază** de :

- consultații gratuite referitor la diferite metode de tratament;
- analiza rezultatelor obținute farmacoterapiei,
- examinarea la HIV/SIDA,
- sfaturi necesare, psihoterapie la necesitate;
- consularea psihologică a rudelor acestora;
- psihoterapie individuală și familială,
- lucrul referitor la profilactica bolilor contagioase,
- testare la droguri în urină;
- asigurarea cu preparat la domiciliu în caz de imobilizare, sau la alte instituții medicale la necesitate.

Pacienții au beneficiat, atât de terapie de substituție, cât și de reabilitare psihosocială unimomenta, în cadrul IMSP DRN. Dinamica includerii în program pe anii 2016-2024 a fost constantă dar numărul

general de pacienți s-a micșorat.

Au fost în registare cazuri repetate de reinițiere a terapiei substitutive, pe motivul calității mai bune a vieții după tratament, cu reabilitarea statutului social,familial și încadrarea în câmpul muncii.Cu cât a fost mai mare perioada de tratament,cu atât s-a ameliorat starea sănătății, au apărut mai puține tentative de folosire a drogurilor și s-a marit speranța la viață.

S-a constatat că la terapie de substituție s-au înscris persoane cu diferit statut social,fiind persoane fără studii,cu studii medii și chiar superioare,majoritatea însă fiind din pături vulnerabile,familii cu conflicte,cu antecedente penale și pînă la moment sunt care au procese verbale pe motivul huliganismului și furtului.Uneori apar conflicte între pacienți în timpul primirii Metadonei/Buprenorfinei, creînd incidente pe motivul scoaterii preparatului din cabinet, sau prezentarea în stare de ebrietate alcoolică și/sau narcotică. În caz de nerespectare a regimului, după decizia comisiei narcologice pacienții pot fi excluși din program.

Cu obținerea experienței de lucru cu astfel de pacienți s-a ameliorat calitatea vieții lor,s-au îmbunătățit condițiile de tratament,s-au creat posibilități de extindere a informației privind terapia de substituție.Acest program si-a arătat rezultatele pozitive, prin înlăturarea nocivităților aduse de droguri și păstrarea modului sănătos de viață în rîndul tinerilor.

Staționarul de zi - este o necesitate majoră pentru societatea modernă.

Ajutorul acordat este cel terapeutic,profilactic,de iluminare sanitară,informațional și educativ pentru persoanele dependente.O oportunitate este tratamentul anonim, cu păstrarea secretului profesional pe toată perioada tratamentului.Luînd în considerație reparația recentă,s-au ameliorat condițiile staționarului, cu salon bine iluminat,curat și sala de proceduri alături,ce include tot necesarul.Pacienții și rudele lor, sunt mulțumiți de serviciile rapide,calitative,depline,complexe în cadrul aceleiași instituții.

Staționarul de zi, activează din anul 1997. În cadrul staționarului activează un medic narcolog cu categorie superioară și o asistentă medicală cu categorie superioară.

În **funcțiile** staționarului intră:

- consultarea pacienților și rudelor sale;
- diagnosticarea patologiei existente;
- determinarea tacticii medicale ulterioare;
- examinarea la HIV-SIDA, la necesitate;
- elaborarea programelor de tratament de tip: Detox, terapie antirecidivantă, sensibilizare la alcool,profilaxie generală,etc;
- tratamentul antidrog cu Detox și prevenirea complicațiilor posibile;
- recomandările pe perioada de reabilitare;
- psihoterapia individuală, directivă, familială cu implementarea programelor modului sănătos de viață;
- testarea produselor biologice la consumul de droguri (urina);
- examinarea pacienților aflați la evidența narcologică, pentru decizia comisiei pentru scoaterea de la evidență;
- iluminarea sanitară, prin lecții pe teme narcologice citite în instituțiile școlare.

Persoane cu probleme narcologice diferite (parinți,rude,concubini,prieteni,angajatori, etc) se adresează zilnic după ajutor specializat pentru alegerea metodei de tratament adecvate. De obicei aceste persoane sunt îndreptate de către pacienții tratați anterior în staționar (sau rudele acestora),după indicațiile medicilor sau la insistența angajatorilor.

Adresarea se face de obicei tardiv , cînd sunt pierdute deja toate speranțele,resursele sănătății, resursele materiale sau încrederea în forțele proprii.Staționarul de zi, permite acordarea ajutorului necesar în termen scurt,calitativ și efectiv,posedînd cantitatea necesară de preparate medicale,condiții optimale pentru petrecerea terapiei infuzionale pe loc și a personalului cu categorie superioară.Există posibilitatea acordării ajutorului calificat și persoanelor neasigurate, contra plată, conform tarifelor stabilite de Ministerul Sănătății.

În mediu, un pacient a achitat în anul 2024 - 1.622 lei, iar în anul 2023 - 1.439 lei. Termenul aflării în staționar este relativ scurt: Pentru Detox sunt necesare 5-6 zile, cu codarea ulterioară la solicitarea personală și continuarea tratamentului indicat de medicul narcolog la domiciliu, sub supraveghere.

Luând în considerație: dependența pronunțată, neadresarea la timp, cronicizarea tuturor proceselor vitale, are loc recidivarea cu adresarea repetată. S-a stabilit, că adresarea unui pacient este însoțită frecvent și de consultarea unei rude, ceea ce permite îmbunătățirea calității tratamentului, prin psihoterapie în cadrul familiei. Se adresează atât locuitorii municipiului, cât și cei din zonele rurale. Numărul de persoane adresate este, și include pe anul 2024 - 219 persoane, iar pe 2023 - 212 persoane. Este regretabil faptul, că persoanele ce se adresează, sunt de vîrsta aptă pentru muncă. Datorită serviciilor prestate de Staționarul de zi acestor persoane, li se oferă posibilitatea încadrării în câmpul muncii, în familie și în societate.

Pe lângă comoditățile și posibilitățile existente, există și unele lacune, ce ar fi necesar de suplinit, în ceea ce privește: asigurarea cu medicamente la timp și în volum mai extins.

În concluzie constatăm, că IMSP Dispensarul Republican de Narcologie este o instituție medicală specializată de performanță în acordarea asistenței medicale persoanelor afectate de maladiile narcologice.

Sarcinile privind Combaterea narcomaniei și alcoolismului:

1. Depistarea precoce a bolnavilor de narcomanie și alcoolism implicînd în această activitate medicina generală și medicii de familie, instituțiile de învățămînt, părinții.

2. Cuprinderea în tratament benevol și obligatoriu a tuturor bolnavilor de narcomanie, alcoolism aflați în evidență, care necesită tratament.

3. Organizarea instituțiilor de tratament și reabilitare în toate raioanele Republicii Moldova.

4. Organizarea centrelor de consultație și tratament anonim.

5. Revizuirea legislației în vigoare și adoptarea noilor legi privind combaterea traficului ilicit a drogurilor și a alcoolismului.

6. Lucrul educativ în rîndul populației, părinților, adolescenților privind consecințele negative a consumului de droguri, consumul de alcool.

7. Crearea cursurilor de perfecționare a medicilor de familie și a profesorilor din sistemul de educație privind organizarea depistării precoce, tratamentul bolnavilor de narcomanie și alcoolism.

8. Introducerea în programele de învățămînt a cursului despre problema narcomaniei în rîndurile tineretului.

9. Asigurarea instituțiilor medicale cu aparataj și medicamente necesare.

10. Ameliorarea nivelului de finanțare întru acordarea asistenței medicale, reabilitarea bolnavilor de narcomanie și alcoolism.

executor:
șef secție dispensar:
tel. 022-29-36-85

Petru Oprea

Tabele anexate:

Narcomania în R.Moldova (mun. Chișinău)
Maturi, Adolescenți.

Tabela Nr.-1

Anii	Total	La 100.000 locuitori - total	Adolescenți	La 100.000 locuitori-adolescenți	Maturi	La 100.000 locuitori- maturi
2005	4.823	637,4	198	26,1	4.625	611,2
2006	5.673	749,8	224	29,6	5.449	720,1
2007	6.238	824,4	146	19,2	6.092	805,1
2008	6.088	804,6	125	16,5	5.963	788,1
2009	6.380	843,2	73	9,6	6.307	833,5
2010	6.582	869,9	70	9,2	6.512	860,6
2011	6.846	904,8	57	7,5	6.789	897,3
2012	6.992	876,5	30	3,7	6.962	872,7
2013	7.234	906,8	33	4,1	7.201	902,7
2014	7.514	941,9	16	2,0	7.498	939,9
2015	7.651	959,1	15	1,8	7.636	957,2
2016	7.670	961,5	18	2,2	7.652	959,2
2017	7.791	976,6	14	1,7	7.777	974,9
2018	7.715	967,1	16	2,0	7.699	965,1
2019	7.817	979,9	7	0,8	7.810	979,0
2020	7.904	990,8	11	1,3	7.893	989,4
2021	7.989	1001,5	11	1,3	7.978	1000,1
2022	8.000	1002,8	10	1,2	7.990	1001,6
2023	7.955	997,2	17	2,1	7.938	995,1
2024	7.912	991,8	18	2,2	7.894	989,5

Narcomania în R.Moldova (mun. Chișinău)
Conform studiilor

Tabela Nr.-2

Anii	Total	Școala generală	Liceu	Școala profesional tehnică	Instituție superioară	Alte
2005	4.823	3.901	298	179	90	355
2006	5.673	4.816	278	174	334	71
2007	6.238	5.329	301	201	312	95
2008	6.088	4.690	299	358	401	340
2009	6.380	4.876	325	396	483	300
2010	6.582	5.009	360	407	500	306
2011	6.846	5.113	411	482	549	291
2012	6.992	5.079	469	523	601	320
2013	7.234	5.218	488	587	657	284
2014	7.514	5.385	549	612	675	293
2015	7.651	5.455	583	641	679	293
2016	7.670	5.471	586	643	678	292
2017	7.791	5.604	593	680	684	230
2018	7.715	5.549	595	673	677	221
2019	7.817	5.665	603	678	671	200
2020	7.904	5.717	614	685	680	208
2021	7.989	5.782	630	686	680	211
2022	8.000	5.794	632	699	673	202
2023	7.955	5.751	632	699	673	200
2024	7.912	5.798	609	682	641	182

Narcomanie în R.Moldova (mun. Chișinău)
Conform vârstei

Tabela Nr.-3

Anii	Total	Până la 15 ani	16-18 ani	19-30 ani	31 și mai mult	La 100.000 locuitori			
2005	4823	13	185	3387	1223	1,7	24,4	447,6	161,6
2006	5673	14	210	4196	1253	1,8	27,7	554,5	165,6
2007	6238	11	135	4746	1346	1,4	17,8	627,2	177,9
2008	6088	15	110	4563	1400	1,9	14,5	603,0	185,0
2009	6380	9	64	4868	1439	1,1	8,4	643,4	190,1
2010	6582	9	61	5044	1468	1,1	8,0	666,6	194,0
2011	6846	7	50	5111	1678	0,9	6,6	675,5	221,7
2012	6992	8	22	5168	1794	1,0	2,9	647,8	237,1
2013	7234	1	32	5227	1974	0,1	4,0	655,2	247,4
2014	7514	--	27	5474	2013	--	3,3	686,2	252,3
2015	7651	--	13	5606	2032	--	1,6	702,7	254,7
2016	7670	--	18	5613	2039	--	2,2	703,6	255,6
2017	7791	--	14	5679	2098	--	1,7	711,9	263,0
2018	7.715	--	16	5.686	2.013	--	2,0	712,7	252,3
2019	7.817	--	7	5.769	2.041	--	0,8	723,2	255,8
2020	7.904	2	9	5.807	2.086	0,2	1,1	728,5	261,5
2021	7.989	1	10	5.886	2.092	0,1	1,2	737,8	262,2
2022	8.000	--	10	5.915	2.075	--	1,2	741,5	260,1
2023	7.955	--	17	5.945	1.993	--	2,1	745,2	249,8
2024	7.912	--	18	5.922	1.972	--	2,2	742,3	247,2

După sex bolnavii de narcomanie se împart: bărbații și femeii.

Narcomania în R.Moldova (mun. Chișinău)
După sex.

Tabela Nr.-4

Anii	Total	Bărbați	La 100.000 locuitori Bărbați	Femei	La 100.000 locuitori Femei
2005	4823	4325	571,6	498	65,8
2006	5673	5176	684,1	497	65,6
2007	6238	5778	763,6	460	60,7
2008	6088	5664	748,6	424	56,0
2009	6380	5885	777,8	495	65,4
2010	6582	6114	808,0	468	58,6
2011	6846	6373	798,9	473	59,2
2012	6992	6506	815,5	486	60,9
2013	7234	6748	845,9	486	60,9
2014	7514	7026	880,7	488	61,1
2015	7651	7145	895,7	506	63,4
2016	7670	7138	894,8	532	66,6
2017	7791	7240	907,6	551	69,0
2018	7.715	7.169	898,7	546	68,4
2019	7.817	7.206	903,3	611	76,5
2020	7.904	7.319	917,5	585	73,3
2021	7.989	7.384	925,6	605	75,8
2022	8.000	7.386	925,9	614	76,9
2023	7.955	7.326	918,3	629	78,8
2024	7.912	7.277	912,2	635	79,6

Vizite consultative în secția dispensar pe anii.
IMSP DNR (secția dispensar).

Tabela Nr.-5

Anii	Vizite consultative	Cu poliță	Fără poliță	Cu plată
2007	30.816	25.835	3.611	1.370
2008	32.624	29.099	2.433	1.092
2009	31.618	27.183	2.893	1.542
2010	39.211	33.631	3.478	2.102
2011	36.288	33.629	2.413	246
2012	35.968	32.919	3.021	28
2013	36.507	33.809	2.698	---
2014	33748	31849	1224	675
2015	28992	26107	1772	1113
2016	33.499	30.652	1.904	943
2017	30.956	28.175	1.188	1.593
2018	32.750	29.128	1.759	1.863
2019	31.810	28.469	2.016	1.325
2020	25.645	23.311	1.837	497
2021	24.709	21.562	2.576	571
2022	27.185	23.566	2.581	1.038
2023	28.277	23.347	2.804	2.126
2024	31.119	23.536	4.686	2.897

Vizite consultative și venit în lei MD pe parcursul anilor.
IMSP DNR (secția dispensar)

Tabela Nr.-6

Anii	Vizite consultative	Prețul consultației	Suma
2007	30.816	20 lei	616.320 lei
2008	32.624	20 lei	652.480 lei
2009	31.618	20 lei	632.360 lei
2010	39.211	20 lei	784.220 lei
2011	36.288	20 lei	725.760 lei
2012	35.968	21 lei	754.740 lei
2013	36.507	21 lei	766.647 lei
2014	33.748	21 lei	708.708 lei
2015	28.992	21 lei	608.832 lei
2016	33.499	21 lei	703.479 lei
2017	30.956	90 lei	2.786.040 lei
2018	32.750	90 lei	2.947.500 lei
2019	31.850	90 lei	2.866.500 lei
2020	25.645	90 lei	2.308.050 lei
2021	24.709	90 lei	2.223.810 lei
2022	27.185	90 lei	2.446.650 lei
2023	28.277	90 lei	2.540.430 lei
2024	31.119	200 lei	6.223.800 lei

Activitatea comisiei de expertiză narcologică - legală, de ambulator.
IMSP DNR (secția dispensar)

Tabela Nr.-7

Examinarea în cadrul comisiei narcologică - legală de ambulator.			
	Total	Asigurați	Neasigurați
Anii			
2008	129	---	129
2009	188	---	188
2010	244	---	244
2011	227	---	227
2012	158	---	158
2013	116	---	116
2014	165	---	165
2015	206	---	206
2016	99	----	99
2017	66	----	66
2018	52	---	52
2019	33	---	33
2020	--	--	--
2021	--	--	--
2022	--	--	--
2023	--	--	--
2024	--	--	--

Activitatea comisiei de expertiză narcologică - legală, de ambulator.
IMSP DNR (secția dispensar)
venituri în lei.

Tabela Nr.-8

Expertiza narcologică - legală și venit în lei MD.			
Anii	Expertize	Prețul	Suma
2007	167	221 lei	36.907 lei
2008	129	221 lei	28.509 lei
2009	188	221 lei	41.548 lei
2010	244	221 lei	53.924 lei
2011	227	221 lei	50.167 lei
2012	158	237 lei	37.446 lei
2013	116	237 lei	27.492 lei
2014	165	237 lei	39.105 lei
2015	206	237 lei	48.822 lei
2016	99	237 lei	23.463 lei
2017	66	391 lei	25.806 lei
2018	52	391 lei	20.332 lei
2019	33	391 lei	12.903 lei
2020	--	--	--
2021	--	--	--
2022	--	--	--
2023	--	--	--
2024	--	--	--

Potrivit datelor statistice, către 31.12.2024 pe teritoriul mun. Chișinău sub supravegherea medicală la medicul narcolog se află -7.912 de persoane afectate de narcomanie și -11.743 persoane bolnavi de alcoolism cronic.

Incidența și prevalența prin alcoolism și psihoze alcoolice.

Tabela Nr.-9

Incidența și prevalența prin alcoolism și psihoze alcoolice			
Incidența prin alcoolism și psihoze alcoolice		Prevalența prin alcoolism și psihoze alcoolice	
Anii		Anii	
2007	613	2007	8.358
2008	497	2008	8.718
2009	461	2009	8.550
2010	529	2010	8.698
2011	407	2011	8.885
2012	364	2012	9.132
2013	339	2013	9.374
2014	371	2014	9.606
2015	296	2015	9.789
2016	361	2016	10.180
2017	431	2017	10.402
2018	367	2018	10.660
2019	418	2019	10.933
2020	369	2020	11.239
2021	581	2021	11.650
2022	395	2022	11.640
2023	312	2023	11.674
2024	539	2024	11.743

O problemă alarmantă pentru sănătatea publică din Republica Moldova, o constituie consumul ilicit de droguri și alte substanțe psihotrope.

Incidența și prevalența prin narcomanie.

Tabela Nr.-10

Incidența și prevalența prin narcomanie.			
Incidența prin narcomanie		Prevalența prin narcomanie	
Anii		Anii	
2007	831	2007	5840
2008	725	2008	6213
2009	660	2009	6380
2010	809	2010	6582
2011	532	2011	6846
2012	366	2012	6992
2013	403	2013	7234
2014	458	2014	7514
2015	340	2015	7651
2016	212	2016	7670
2017	433	2017	7.791
2018	264	2018	7.715
2019	305	2019	7.817
2020	283	2020	7.904
2021	266	2021	7.989
2022	257	2022	8.000
2023	271	2023	7.955
2024	225	2024	7.912

Incidența și prevalența prin narcomanie (adolescenți).

Tabela Nr.-11

Incidența și prevalența prin narcomanie (adolescenți)			
Incidența prin narcomanie (adolescenți)		Prevalența prin narcomanie (adolescenți)	
Anii		Anii	
2007	58	2007	146
2008	74	2008	126
2009	37	2009	73
2010	41	2010	70
2011	35	2011	57
2012	9	2012	30
2013	23	2013	33
2014	16	2014	27
2015	15	2015	13
2016	5	2016	18
2017	8	2017	14
2018	8	2018	16
2019	7	2019	5
2020	3	2020	11
2021	2	2021	11
2022	2	2022	10
2023	10	2023	17
2024	8	2024	18

Scoși din evidență narcologică (alcoolism și narcomanie).

Se află la evidență narcologică total (alcoolism + narcomanie).

Tabela Nr.-12

Scoși din evidență narcologică (alcoolism și narcomanie).				Se află la evidență narcologică total (alcoolism + narcomanie).	
Scoși din evidență (alcoolism).		Scoși din evidență (narcomanie).			
Anii		Anii		Anii	
2007	237	2007	411	2007	14198
2008	137	2008	352	2008	14931
2009	1629	2009	493	2009	14930
2010	381	2010	607	2010	15280
2011	220	2011	268	2011	15731
2012	117	2012	220	2012	16124
2013	97	2013	161	2013	16608
2014	139	2014	178	2014	17120
2015	113	2015	203	2015	17440
2016	98	2016	193	2016	17.850
2017	176	2017	312	2017	18.193
2018	103	2018	340	2018	18.375
2019	67	2019	203	2019	18.750
2020	63	2020	196	2020	19.143
2021	170	2021	181	2021	19.639
2022	405	2022	246	2022	19.640
2023	278	2023	316	2023	19.629
2024	470	2024	268	2024	19.655

Consultații în cadrul comisiei narcologice specializată, de ambulator.

Tabela Nr.-13

Consultații în cadrul comisiei narcologice specializată.			
Anii	Total	Asigurați	Neasigurați
2008	880	709	171
2009	790	558	232
2010	1.324	1024	300
2011	1.269	870	399
2012	1.338	947	391
2013	1.115	845	270
2014	1.030	786	244
2015	1.054	742	312
2016	1.121	787	334
2017	1.207	794	413
2018	1.244	718	526
2019	1.078	648	430
2020	827	502	325
2021	780	547	233
2022	858	453	405
2023	691	492	199
2024	788	488	300

Vizite consultative în cadrul farmacoterapiei cu metadonă/buprenorfină din cadrul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie pe anii 2024 - 2023 **CNAM (PUNCTUL Nr.-1, 2)**

Tabela Nr.-14

lunile anului	Vizite metadonă/buprenorfină			Vizite metadonă/buprenorfină		
	2024			2023		
	asigurați	neasigurați	total	asigurați	neasigurați	total
1	1.676	1.853	3.529	1.769	1.729	3.498
2	1.665	1.816	3.481	1495	1.864	3.359
3	1.630	1.642	3.272	1.695	1.998	3.693
total 3-luni	4.971	5.311	10.282	4.959	5.591	10.550
4	1823	1.797	3.620	1.411	1.536	2.947
5	1.613	1.568	3.181	1.586	1.765	3.351
6	1.597	1.700	3.297	1.503	1.744	3.247
total 3-luni	5.033	5.065	10.098	4.500	5.045	9.545
total I-semestru	10.004	103.76	20.380	9.459	10.636	20.095
7	1.968	1.899	3.867	1.609	1.836	3.435
8	1.791	1.718	3.509	1.746	1.846	3.592
9	1.709	1.694	3.403	1.640	1.731	3.371
total 3-luni	5.468	5.311	10.779	4.995	5.413	10.408
total 9-luni	15.472	15.687	31.159	14.454	16.049	30.503
10	1.813	1.733	3.546	1.745	1.902	3.647
11	1.649	1.687	3.336	1.791	1.862	3.653
12	1.565	1.686	3.251	1.652	1.684	3.336
total 3-luni	5.027	5.106	10.133	5.188	5.448	10.636
total II-semestru	10.495	10.417	20.912	10.183	10.861	21.044
total 12-luni	20.499	20.793	41.292	19.642	21.497	41.139